

JAN PALACH

PROHLÁŠENÍ MILIONU CHVILEK

16. 1. 2021



**MILION CHVILEK
PRO DEMOKRACII**

Výročí sebeupálení Jana Palacha a jeho odkaz mě vždy naplňuje pokorou a rozechvěním. Možná nejde říct nic nad to, co prohlásil evangelický farář a pozdější chartista Jakub S. Trojan při Palachově pohřbu:

„Myslím, že nejsme dosud nikdo z nás schopni porozumět do hlubin a do všech důsledků, co se vlastně stalo a jaký dosah bude mít oběť Jana Palacha pro náš život. Byl mezi námi jako jeden z nás. Mladý student, měl svou práci, své zájmy, své cíle, tak jako každý jiný člověk v jeho věku. A přece měl něco navíc: velkou touhu po spravedlnosti a pravdě. Byl svírán obavou a mučivým pocitem, aby se v naší zemi právě tyto statky nepotkávaly s lhostejností. Měl starost o důstojný a svobodný život všech lidí. Pochopil ze studia našich dějin a z podivuhodné citlivosti vůči duchovnímu rozměru lidského života, že malé národy jsou vposledu veliké pravdou, za kterou se statečně postaví. Ale pochopil současně, že postavit se za pravdu žádá od člověka náročné svědectví, a někdy i svědectví stvrzené smrtí. A před tímto svědectvím sám neuhnul, vzal je dobrovolně na sebe. Jsme sevřeni mimořádností jeho činu, který nám všem odhaluje dimenze pravdy, které jsme mohli jen stěží tušit. Proto světlo jeho oběti padá na všechnu naši práci, všechny naše zájmy a postoje. Svítí i do nejskrytějších záhybů našich duší a vystavuje nás nepřeslechnutelné otázce: Co jsme udělali pro vítězství pravdy v tomto národě my? Jak, a zda vůbec vedeme zápas o spravedlnost?“

52 let po Palachově smrti je tato otázka stále nepřeslechnutelná a jeho čin opět obrovsky aktuální. Nacházíme se v době hluboké krize, která více či méně dopadá skutečně na všechny. Snadno by nás všechny ty politické kauzy a vládní selhání, sociální problémy, zdravotní ohrožení a ekonomické dopady mohly zavalit a omráčit k rezignaci a lhostejnosti. Ale právě do této chvíle přichází připomínka Palachovy oběti jako hlasitá výzva postavená před každého z nás. A je na každém z nás, zda obstojíme. Každý den, každou chvíli znovu a znovu.